

Tematisku piekļuvi (meklēšanu, izguvi) novadpētniecības resursiem nodrošina indeksēšana – klasificēšana un priekšmetošana. Latvijā bibliotēku krājumi tiek klasificēti pēc Universiālās decimālās klasifikācijas (UDK) sistēmas standarta, kuru izmanto arī novadpētniecības materiālu sistematizēšanai.

Ar UDK indeksu 908 (“Novadpētniecība. Pētījumi par noteiktu teritoriju”) klasificē novadpētniecības teoriju, kā arī vispārīga satura, visaptverošus, daudznozaru vai multidisciplinārus materiālus par noteiktu teritoriju (mazāku par valsti), kuros var būt apskatītas un aptvertas vairākas jomas – šīs teritorijas ģeogrāfija, vēsture, ieražas, kultūra, ekonomika u. c. nozares. Šajos materiālos UDK indekss precizējams ar vietas noteicēju. Ņemams vērā, ka UDK ir mākslīga valoda. Tajā izmantots vietu administratīvs iedalījums, kas ne vienmēr atbilst jaunākajam oficiālajam vietu administratīvajam iedalījumam, kā arī tajā nav atrodamas nelielas vietas. UDK Latvijā ir iedalīta reģionos, ir arī daži novadi un pilsētas. Jāizvēlas tuvākais iespējamais noteicējs.

Piemērs.

Liepājas reģions --- (474.321)

Liepāja (pilsēta) --- (474.321.2)

Vēl sīkāk: -2 (-2 apzīmē zemākā līmeņa administratīvo vienību)

Indeksa pieraksts: 908 (474.321-2)

Ja dokumentā apskatīta kāda viena nozare, tas klasificējams ar attiecīgo nozari apzīmējošu UDK indeksu, precizējot ar vietas noteicēju. Piemēram, ja apskatīta tikai (vai galvenokārt) novada vēsture, klasifikācijas indekss ir 94 (“Vispārīgā vēsture”), ja ģeogrāfija – 91 (“Ģeogrāfija”) vai 913 (“Reģionālā ģeogrāfija”), ģenealoģija – 929.5 (“Ģenealoģija”).

Tomēr par katru klasifikācijas gadījumu bibliotēka var pieņemt metodisku lēmumu. Piemēram, ja grāmata tiek komplektēta novadpētniecības dēļ, tad to var klasificēt ar indeksu 908. Lai novērstu līdzīga satura darbu klasificēšanu ar dažādiem indeksiem, klasificēšanā jācenšas ievērot konsekvenci – lietojams viens un tas pats indekss, tādēļ metodiskais lēmums fiksējams metodiskajā materiālā vai uz daļa. Tāpat fiksējams indeksa detalizācijas līmenis.